

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

**ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

SCIENCE AT RISK EMERGENCY OFFICE

**«ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ
ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»**

Матеріали «круглого столу»

22 грудня 2023 р.

м. Вінниця – 2024

УДК 9/3

Збірник матеріалів «круглого столу» «Глобальні тенденції та національні особливості публічного управління та адміністрування» 22 грудня 2023 р. Вінниця: ТОВ «Друк», 2024. 347 с.

У збірнику розміщені матеріали наукових досліджень з актуальних проблем публічного управління та адміністрування. Автори зосередили свою увагу на сучасних процесах у сфері публічного управління та адміністрування, реалізації публічної політики, організаційно-правових засадах цифровізації та реформування у сфері державної служби, політичних механізмах та державному управлінні у сфері національної безпеки, ґендерній політиці держави в системі публічного управління, особливостях державної кадрової політики та функціонування публічної служби в Україні.

Рекомендовано до друку вченою радою факультету права, публічного управління та адміністрування Вінницького державного педагогічного університету імені М.Коцюбинського (протокол №5 від «25» січня 2024 р.)

Рецензенти:

Юник І.Г. – кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного управління та адміністрування Вінницького державного педагогічного університету імені М.Коцюбинського.

Кононенко В.В. - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Вінницького державного педагогічного університету імені М.Коцюбинського.

Відповідальний за випуск: Лапшин С.

Адреса редколегії: 21000, м.Вінниця, вул.К.Острозького, 32, к.3, ауд.306
e-mail: Lapsinsergij@gmail.com

© Вінницький державний педагогічний
університет імені М. Коцюбинського, 2023
© Автори статей

Софія Міщенко СТУДЕНТСЬКЕ САМОУПРАВЛІННЯ В УНІВЕРСИТЕТСЬКІЙ ОСВІТІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	91
Ірина Юник, Владислав Запарнюк ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВІЙСЬКОВИХ АДМІНІСТРАЦІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	95
Іван Іськів ДЕРЖАВНІ СЛУЖБИ В СИСТЕМІ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ	100
Ярослав Литвинюк ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ	104
Олександр Хоменко ФОРМИ ВЗАЄМОДІЇ ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ДЕРЖАВИ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВООХОРОННОЇ ФУНКЦІЇ	108
Андрій Вербоватий ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ: ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ	115
Дмитро Юськов ВДОСКОНАЛЕННЯ РОЛІ ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ВИЩОЮ ОСВІТОЮ В УКРАЇНІ	124
Юлія Намазова ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ	131
Олексій Саліхов МЕТОДИ ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У ДЕРЖАВНИХ ОРГАНАХ	136
Михайло Вишнівський ІНСТРУМЕНТАРІЙ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ БУДІВНИЦТВА	140
Сергій Таранчук ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ	146
Тетяна Кронівець, Вікторія Вієр ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД РЕГУЛЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ЙОГО ТРАНСФОРМАЦІЯ В УМОВАХ ШИРОКОМАСШТАБНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ	151

Список використаних джерел:

1. Управління конфліктами для потреб публічної служби: посібник і методичні рекомендації / Калениченко Т., Кисельова Т., Копіна А., Корабльова О., Проценко Д., за заг. ред. Д. Проценко. Київ: Ваіте, 2021. 224 с.
2. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо роботи з конфліктами в державних органах: Наказ Національного агентства України з питань державної служби від 20 червня 2022 №46-22. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/506150__691992.
3. Мельничук О.Ф., Саліхов О.О. Впровадження медіації для потреб органів публічної влади. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2023. №9 (15). С. 476-486.

Михайло Вишнівський – здобувач наукового ступеня доктор філософії факультету права, публічного управління та адміністрування

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ БУДІВНИЦТВА

У статті проаналізовано інструментарій державного управління в галузі будівництва, визначено перспективи удосконалення даної сфери. Проаналізовано перспективи створення дієвих важелів державного управління для забезпечення ефективного регулювання різного роду відносин в галузі будівництва.

Ключові слова: державне управління, механізм, повноваження, будівництво.

Ефективні процеси державного управління національною економікою (де одне з пріоритетних місць належить галузі будівництва), регіонами та територіальними громадами передбачають забезпечення глобального прогресу

регіонального розвитку на принципах сталості та на основі тісної взаємодії і співпраці державних владних інститутів та інститутів громадянського суспільства. Такий тандем в умовах євроінтеграційних процесів має сприяти перетворенню органів державного управління та місцевого самоврядування в органи публічного управління та адміністрування з усіма притаманними їм характеристиками, функціями і можливостями на засадах розвитку демократії.

Створення в умовах сьогодення дієвих важелів державного управління для забезпечення ефективного регулювання різного роду відносин в галузі будівництва та широке залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій у будівництво має супроводжуватися розробленням органами державної влади виваженого інструментарію щодо забезпечення законодавчого врегулювання правовідносин у сфері будівництва. Основними векторами державного управління в будівельній галузі має бути не лише реалізація законодавчої уніфікації питань щодо встановлення умов та надання дозволів для зведення різних видів будівель, процесів ціноутворення у сфері будівництві, забезпечення всіх сторін якісною та релевантною інформацією, але й, передусім, забезпечення та дотримання законних прав усіх учасників, що здійснюють будівництво [1, 4].

Така ситуація пов'язана із тим, що в галузі будівництва приймають участь не лише суто будівельники, а й замовники, проєктувальники, підрядники, забудовники, інвестори та інші суб'єкти підприємницької діяльності, які не повинні діяти без відповідного моніторингу та контролю з боку держави. Безпосередня участь державних органів управління в організації, плануванні та координуванні роботи будівельних організацій, більшість з яких наразі знаходиться в статусі приватних, не має призводити до зниження показників економічної ефективності їх господарської діяльності. Натомість, створення сучасного інструментарію окресленого соціального партнерства між державою та будівельним бізнесом потрібно здійснювати таким чином, щоб отриманий у будівельній галузі прибуток знаходився в прямому взаємозв'язку зі зростанням

добробуту суспільства загалом і конкретних територіальних громад зокрема, а також забезпечувати підвищення рівня та якості взаємовідносин всієї розгалуженої системи суспільних правовідносин у будівельній діяльності.

Досліджуючи ефективність функціонування державних механізмів регулювання у будівельній сфері, потрібно відзначити безпосередню важливість будівельної галузі для національної економіки. Така важливість будівельної галузі для економіки держави полягає у створенні основних фондів виробничого й невиробничого характеру, які використовуються для функціонування всіх галузей економіки, забезпеченні необхідними побутовими та соціально-культурними потребами суспільства, а також у сприянні створення значної кількості нових робочих місць та взаємної реалізації продукції інших галузей національної економіки, яка споживається у значних обсягах під час здійснення основної діяльності – будівництва [2, 7]. Відтак, показники зростання ефективності функціонування будівельної галузі будуть прямо пропорційно залежати від ефективності розробленої державної політики та прийняття управлінських рішень, які будуть направлені на її підтримку та вдосконалення відповідного інструментарію державного управління, що, передусім, спрямовані на якісне інформаційно-комунікаційне забезпечення та розробки нормативно-правової бази для врегулювання соціально-економічних відносин у цій сфері.

Соціально-економічні відносини та наявні механізми державного управління в сфері інвестиційної діяльності будівельної галузі піддаються комплексному нормативно-правовому врегулюванню, проте в умовах сьогодення характеризуються такими ключовими проблемами: 1) мінімізація надходження джерел державного фінансово-матеріального забезпечення будівництва (різко скоротилися державні капіталовкладення, знизилися привабливість та домінуючі можливості для здійснення інвестицій в будівельний бізнес, бідність значного прошарку населення країни); 2) висока фізична зношеність, занедбаність та моральна застарілість основних фондів (значна

кількість відмов від ефективної роботи через те, що відсутній інвестиційний попит); 3) практична ліквідація та фізичне знищення великих будівельних одиниць, що можуть виконувати проєктні заявки і грантові програми на мільйони доларів/євро (натомість конкурувати з великомасштабними будівлями майже неможливо внаслідок спрацювання ефекту масштабу); 4) недосконалість формування системи цінової політики; 5) наявність значної кількості бюрократичних перешкод під час реалізації інвестиційних проєктів, проєктних заявок або грантових програм; 6) учасники, які приймають участь в інвестиційному процесі, не наділені жодними рівноправними юридичними вимогами; 7) недосконалість системи державного регулювання економічних, соціальних та правових відносин в житловому будівництві [3, 6].

Наразі для забезпечення стабільності, процвітання та сталого розвитку будівельної галузі державні органи мають дотримуватись таких основних рис публічного управління: формування стійкого балансу економічних і соціальних інтересів усіх учасників і споживачів продукції будівельної діяльності, що досягається за допомогою нормативно-правового регулювання та рівноправного доступу до надання адміністративних послуг; відмова від історично сформованої в Україні державної монополії на технічне регулювання будівельного ринку з поступовим переходом до системи технічного саморегулювання; розширення сфери впливу соціальних та економічних інститутів будівельної галузі; інтеграція інститутів будівельної галузі в єдину світову глобалізаційну соціально-економічну систему шляхом гармонізації та імплементації світових принципів технічного саморегулювання з одночасним урахуванням національних особливостей [5].

Відтак, основними концептуальними підходами до здійснення державного регулювання в галузі будівництва, що набули останнім часом найбільшого поширення в Україні, є: ринкова дерегуляція підприємницької діяльності; децентралізація процесів управління будівництвом; інтенсифікація

регіонального розвитку та надання пріоритету розвитку місцевих громад; перехід від функціональної до проєктної системи управління; управління проєктною діяльністю на принципах ризик-менеджменту тощо.

Потрібно відзначити, що оскільки будівельна галузь та пов'язані із нею інші види діяльності є основою національної економіки, то забезпечення стабільного фінансового стану галузі будівництва сприятиме поліпшенню економічної ситуації держави загалом. На розвиток будівництва будуть впливати внутрішні фактори (наявність кваліфікованого персоналу, рівень розвитку технологій, обладнання та матеріальних ресурсів, існуюча організаційна і управлінська структура, її ефективність тощо) та зовнішні фактори (навколишнє будівельне середовище, нормативно-правова база регулювання відносин у будівництві, сфери економічного та міжнародного розвитку тощо), які потрібно враховувати при розробці подальших управлінських рішень на різних рівнях.

Отож, державні органи управління мають орієнтуватись на розвиток будівельної галузі за рахунок проведення аналізу актуальних та своєчасних даних про стан ринку, запровадження нових більш ефективних форм регулюючої політики, налагодження партнерської кооперації з суб'єктами господарювання з приводу стабілізації та подальшого економічного зростання. Інструментарієм державного регулювання відносин у сфері будівництва є сукупність злагоджених дій органів влади, що забезпечують досягнення максимальних соціально-економічних результатів у галузі та сталий розвиток територій з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів. Це досягається якістю та досконалістю сформованої територіально-локалізованої системи, яка відзначається стратегічним та тактичним плануванням, а також проведенням своєчасного моніторингу, що забезпечить конкуруючі позиції галузі будівництва на внутрішньому ринку та на міжнародній арені.

Список використаних джерел:

1. Климчук О. В. Нормативно-правове регулювання виробництва біопалива: світовий досвід та проблемні аспекти в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип. № 3. С. 107–110. URL: <http://global-national.in.ua/archive/3-2015/22.pdf>.
2. Климчук О.В. Сучасні тренди та глобалізаційні виміри управління інформаційними технологіями і системами в Україні. *Економіка і організація управління*. 2021. № 1 (41). С. 72–85. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2021.1.7>.
3. Климчук О.В. Управлінські аспекти формування економіко-енергетичної безпеки України на засадах розвитку біоенергетики: монографія. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2021. 576 с.
4. Марушева О. А. Актуальні проблеми дослідження державного управління нормативно-правовим регулюванням соціально-економічних відносин у будівництві в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2018. № 9. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1307>.
5. Марушева О., Прав Ю., Барзилович Д. Сучасні концептуальні підходи до державного регулювання соціально-економічних відносин у будівництві. *Публічне урядування*. 2019. № 1 (16). С. 95–109. <https://doi.org/10.32689/2617-2224-2019-16-1-95-109>.
6. Нахкур Т. Ф. Проблеми державного управління інвестиційної діяльності у будівництві в Україні. *Держава та регіони. Серія: Державне управління*. 2017. № 4. С. 142–145.
7. Шутенко Л. М. Будівельна галузь як об'єкт державного регулювання. *Синергетичні аспекти формування економічних параметрів будівельних структур в умовах ринку*: матер. Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. Харків, обл. держ. адм., Харків, нац. акад. міськ. госп-ва. Харків: ХНАМГ, 2011. С. 5–6.